

په تراويحو کې ختم او د ختم دعاء

د مسلمانانو په ټولنو کې د پخوا راهيسې د رمضان په مياشت کې په تراويحو لمونځ کې د قرآن کریم ختمونه کيږي، ځينې يې په يوه اونۍ کې ختم کوي، ځينې يې په لسو ورځو کې او ځينې يې په درې يا څلورو کې، څوک يې په زياتو کې کوي او څوک يې په کمو کې، او بيا لا ځينې قاريان صاحبان داسې قراءت کوي چې يوه کلمه د بلې څخه نه جدا کوي او اوريدونکي يې هيڅ تمیز نشي کولای چې قاری صاحب څه وويل او په کوم سورت کې روان دی؟ او ځينې قاريان صاحبان خو لا داسې وي چې جوماتونه يې د مخکې نه په ټيکه نيولي وي، چا يو جومات په ټيکه نيولی وي، چا دوه، چا درې، او د مخکې نه يې ورسره خبره کړې وي چې ما له به دومره اړه راکوۍ، او قاری صيب ته هم د مخکې نه د خپل دخل معلومات وي چې رمضان مياشت کې زما څومره آمدن دی،

او بيا په تراويحو لمونځ کې د سنت طريقي د قراءت لحاظ نه ساتل کيږي خو مقصد پکې صرف ختم کول او مزدوري ترلاسه کول او په ډيرو جوماتونو د ختم دپاره گرځيدل وي، او بيا د ختم په شپه غټ غټ پروگرامونه نيول شوي وي، د خوراک څښاک توکي ډير ليدل کيږي او په لود سپيکرو د هغې د پاره په مختلفو جوماتونو کې اعلانونه کيږي او د عرس او واده شپه يې تر جوړه کړې وي.

نو پدې کې شک نشته چې داسې ختمونه کول هيڅ شرعي حيثيت نلري او ثواب پرې نه حاصلیږي، دا نه د رسول الله صلی الله عليه وسلم څخه ثابت دی، او نه د صحابه کرامونه ثابت دی، بلکې په دغسې ختمونو او دغسې زر زر په تيزي سره لوستلو د قرآن کریم توهين دی چې مقصد صرف ختم وي او تدبر او تفکر پکې نه وي، او لا قاريان صاحبان د عوامو لخوا د ريشخند سبب هم وگرځي او خلک ورپورې توکي او مسخري کوي.

او په دې ټولو کې زمونږ د سلفيانو په ټولنه کې ختم لا په بڼه شکل کيږي چې په يوه شپه کې صرف يوه سپاره ويل کيږي او بڼه په آرام او ترتيب سره لوستل کيږي، مگر په اخر کې د ختم په شپه بيا هم داسې جمع او جوش وی چې په بله شپه نه وي، او خلک کوشن کوي چې په دعاء کې شريک شي، او په دعاء باندې ځانگړی اهتمام وي، او دليري ليري ځايونو څخه خلک راغلي وي، او هر جومات کې چې ختم وي په هغې ته ځان رسوي.

مگر د شريعت د لحاظه دغه عمل هم د رسول الله صلی الله عليه وسلم څخه ثابت نه دی او نه د صحابه کرامو څخه ثابت دی، بلکه دغسې عمل ډير وروسته په مسلمانانو کې رائج شویدی، صحابه کرامو په ختم هيڅ اهتمام نه ؤ، بلکه په اوږدو ترايو کې به يې تمرکز کاوه چې اوږدی اوږدی تراويح وکړي او ډير قرآن کریم پکې ولولي او دغه يې د رسول الله صلی الله عليه وسلم نه زده کړي ؤ.

او چې ختم تری ثابت نه دی نو د ختم دعاء تری هم ثابت نه او په هغې باندې اهتمام تری هم ندی راغلی.

يوځای د انس رضی الله عنه د باب د دعاء په اړه د ختم په اړه د حدیث د انس مېوسن د روایت د دعاء به يې وکړه. خودا د لمونځ نه اړ، بلکه د ختم په اړه د حدیث د انس مېوسن د روایت د دعاء به يې وکړه. علماء ورتو مستحب ویلي دي خو مرفوع حدیث او د صحابه کرامو په اثارو کې نشته.

نو که په تراويحو کې هيڅ ختم ونکړي نو هيڅ پروا نه کوي، صرف کوشن به وکړي چې تراويحو کې اوږد قراءت ووايي، او که چا ختم وکړ او د ختم دعاء يې ونکړه نو هم هيڅ پروا نه کوي او لا شيخ ابن عثيمين رحمه الله وايي چې پريښودل يې غوره دي.

نو د ختم په دعاء غټ اهتمام کول او هغه لپاره اعلانونه کول او يو بل ته تلفونونه کول او هلته خوراکی توکي راوړل او جمع جوش، بندار او واده تری جوړول سنت عمل ندی.

مقاله ليکونکي: فضيلة الشيخ عتيق الله حنيف

تاريخ: 28 / رمضان / 1443

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**